

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

І. Ю. Матюшенко

ІНВЕСТИВАННЯ

(в контексті міжнародної інтеграції України)

Навчальний посібник

Харків – 2013

УДК 330.322(075.8)

ББК 65.263я73

М 35

Рецензенти:

М. О. Кизим – директор Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України, д.е.н., проф.;

О. В. Раєвнева – завідувача кафедрою статистики та економічного прогнозування Харківського національного економічного університету, д.е.н., проф.

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 1 від 28 січня 2013 року)*

Матюшенко І. Ю.

М 35

Інвестування (в контексті міжнародної інтеграції України) : навч. посібн. / І. Ю. Матюшенко. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. – 396 с.

ISBN 978-966-285-044-4

У посібнику описані теоретичні засади інвестування. Розкриті особливості міжнародної підприємницької діяльності та міжнародних операцій з цінними паперами. Наведена процедура прийняття рішень щодо інвестування у реальні та інноваційні проекти. Розглянуті механізми регулювання і стимулювання інвестиційної діяльності та їх особливості в контексті міжнародної інтеграції України.

Для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів, економістів-міжнародників, фахівців, що займаються міжнародною інвестиційною діяльністю.

Матюшенко І. Ю.

Инвестирование (в контексте международной интеграции Украины) : учебн. пособ. / И. Ю. Матюшенко. – Х. : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2013. – 396 с.

ISBN 978-966-285-044-4

В пособии описаны теоретические основы инвестирования. Раскрыты особенности международной предпринимательской деятельности и международных операций с ценными бумагами. Представлена процедура принятия решений об инвестировании в реальные и инновационные проекты. Рассмотрены механизмы регулирования и стимулирования инвестиционной деятельности и их особенности в контексте международной интеграции Украины.

Для студентов экономических специальностей высших учебных заведений, экономистов-международников, специалистов, которые занимаются международной инвестиционной деятельностью.

УДК 330.322(075.8)

ББК 65.263я73

ISBN 978-966-285-044-4

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2013

© Матюшенко І. Ю., 2013

© Будник О. В., макет обкладинки, 2013

ЗМІСТ

Передмова	6
Вступ	7
Розділ 1. Сутність, мета та функції інвестицій	9
1.1. Поняття та економічна сутність інвестицій на мікро- та макrorівнях. Функціонально-елементний склад інвестицій	9
1.2. Міжнародні інвестиції, їх систематизація та особливості	14
1.3. Види, форми і мотивація руху капіталу. Втеча та чистий приплив капіталу	18
1.4. Сутність управління інвестиціями	20
Запитання для самоконтролю	24
Тестові завдання	25
Література	27
Словник термінів	28
Розділ 2. Інвестиційний ринок, його оцінка та прогнозування розвитку.	
Інвестиційні ресурси, фактори та інфраструктура інвестування	30
2.1. Характеристика суб'єктів та об'єктів інвестиційного ринку. Класифікація інвестицій за об'єктами інвестування	30
2.2. Ресурси суб'єктів інвестиційної діяльності. Фінансове забезпечення інвестиційної діяльності	35
2.3. Взаємодія факторних, фінансових та інвестиційних ринків в економічній системі	39
2.4. Дослідження та прогнозування кон'юнктури інвестиційного ринку. Оцінка інвестиційних ризиків і рівня ліквідності інвестицій	43
Запитання для самоконтролю	49
Тестові завдання	49
Література	53
Словник термінів	54
Розділ 3. Підприємницька інвестиційна діяльність. Інвестиції в цінні папери	57
3.1. Контрактні та інвестиційні форми міжнародного бізнесу	57
3.2. Мотивація країн базування та приймаючих країн. Переваги та стримуючі фактори інвестиційної підприємницької діяльності	61
3.3. Фундаментальні якості, інвестиційні характеристики та систематизація цінних паперів	72
3.4. Активний і пасивний підхід у процесі формування інвестиційного портфеля	85

Запитання для самоконтролю	101
Тестові завдання	101
Література	107
Словник термінів	108
Розділ 4. Прийняття рішень щодо інвестиційних проектів в реальні об'єкти	111
4.1. Поняття і види інвестиційних проектів. Фази розробки інвестиційних проектів. Прийняття інвестиційного рішення	111
4.2. Методичні підходи до обґрунтування економічної ефективності інвестиційних проектів	114
4.3. Правила формування портфеля реальних інвестицій	130
4.4. Розробка бізнес-планів інвестиційних проектів	134
Запитання для самоконтролю	138
Тестові завдання	138
Література	142
Словник термінів	144
Розділ 5. Особливості інноваційно-інвестиційної діяльності	146
5.1. Основні поняття інноваційної діяльності. Інноваційно-інвестиційне коло	146
5.2. Вплив технологічних інновацій на економіку. Технологічні уклади та інвестиційне забезпечення технологічних змін	156
5.3. Комерціалізація і трансфер технологій. Венчурне підприємництво	173
5.4 Інноваційна інфраструктура. Наукові парки, технопарки, технополіси та особливості їх функціонування в Україні	181
Запитання для самоконтролю	195
Тестові завдання	195
Література	198
Словник термінів	199
Розділ 6. Інвестиційна політика держави	202
6.1. Основи державного регулювання інвестиційної діяльності. Основні інвестиційні режими	202
6.2. Співвідношення між зовнішньоторговельною та інвестиційною політикою. Державні гарантії і двосторонні інвестиційні угоди	215
6.3. Політика стимулювання припливу інвестицій. Фінансові стимули та податкові пільги інвесторам	229
6.4. Спеціальні економічні зони та індустріальні парки як механізми залучення інвестицій	240

Запитання для самоконтролю	250
Тестові завдання	250
Література	258
Словник термінів	259
Розділ 7. Інвестиційна привабливість на різних рівнях економіки	261
7.1. Аналіз інвестиційної привабливості країни.	
Складові інвестиційного клімату держав	261
7.2. Міжнародні рейтинги	270
7.3. Аналіз інвестиційної привабливості регіонів, галузей і підприємств	279
Запитання для самоконтролю	288
Тестові завдання	289
Література	292
Словник термінів	294
Розділ 8. Інвестиційний клімат в Україні	295
8.1. Регулювання іноземної інвестиційної діяльності в Україні.	
Державні інвестиційні програми та національні проекти	295
8.2. Особливості функціонування спеціальних режимів інвестиційної діяльності та індустріальних парків в Україні	312
8.3. Оцінка інвестиційного клімату в Україні в сучасних умовах. Перспективи поліпшення інвестиційного клімату в умовах асоціації з ЄС і співробітництва з Митним союзом ЄврАзЕС	320
Запитання для самоконтролю	354
Тестові завдання	355
Література	356
Словник термінів	363
Додаток А	364
Додаток Б	378
Додаток В	383